

Sygn. akt V AGa 102/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 września 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Teresa Karczyńska - Szumilas
Sędziowie:	SA Anna Daniszewska SO del. Leszek Jantowski (spr.)
Protokolant:	sekretarz sądowy Karolina Petruczenko

po rozpoznaniu w dniu 6 września 2018 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w B.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 12 lipca 2017 r., sygn. akt VIII GC 492/16

I. prostuje oczywistą omyłkę zawartą w zaskarżonym wyroku w ten sposób,
że w jego rubrum w miejsce słowa (...) wpisać słowo (...);

II. oddala apelację;

III. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 8.100 (osiem tysięcy sto) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSO del. Leszek Jantowski SSA Teresa Karczyńska – Szumilas SSA Anna Daniszewska

Na oryginale właściwe podpisy.

Sygn. akt V AGa 102/18

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. kwoty 799.025,50 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty.

W odpowiedzi na pozew pozwana spółka wniosła o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z dnia 12 lipca 2017 r. Sąd Okręgowy w B.:

I.zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 799 025,50 zł (siedemset dziewięćdziesiąt dziewięć tysięcy dwadzieścia pięć złotych pięćdziesiąt groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienia od dnia 01 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty;

II.zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 50.769 zł (pięćdziesiąt tysięcy siedemset sześćdziesiąt dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało oparte na następujących ustaleniach faktycznych:

Powodowa spółka (...) S.A. i pozwana spółka (...) sp. z o.o. są spółkami prawa handlowego.

W dniu (...) r. odbyło się Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) sp. z o.o., na którym została podjęta uchwała Nr (...) w sprawie podziału zysku Spółki za rok obrotowy obejmujący okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. Mocą wskazanej wyżej uchwały cały osiągnięty zysk w roku obrotowym przez pozwaną spółkę w kwocie 3.077.977,42 zł został przeznaczony w całości na wypłatę dywidendy. Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników postanowiło, że wypłata dywidendy rozpocznie się w ciągu dwóch miesięcy od dnia dywidendy i zakończy nie później niż 31 grudnia (...) r.

Zgodnie z § 44 ust. 4 umowy pozwanej spółki dniem dywidendy jest dzień podjęcia przez Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki uchwały o podziale zysku za ostatni rok obrotowy - co nastąpiło (...) r. Jednocześnie w umowie zaznaczono, że zgodnie z uregulowaniem przewidzianym przez Kodeks spółek handlowych Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników może mocą uchwały określić inny dzień dywidendy. W treści uchwały Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki nr (...) / (...) z dnia (...) r. nie został określony inny dzień dywidendy niż ten, który wynika z treści §44 ust. 4 Umowy Spółki.

Sąd Okręgowy ustalił również, że w latach (...) - 2016 A. nabyła wierzytelności z tytułu dywidendy przypadającej łącznie na 94.003 udziały.

Na podstawie pięciu umów sprzedaży z dnia 17 grudnia (...) r. A. nabyła wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej łącznie na 172 udziały w pozwanej spółce:

1. od A. P. (1) wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 24 udziały w pozwanej spółce;
2. od K. R. (1) wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 52 udziały w pozwanej spółce;
3. od P. A. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 20 udziałów w pozwanej spółce;
4. od P. G. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 24 udziały w pozwanej spółce;
5. od M. N. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 52 udziały w pozwanej spółce.

Na podstawie czterdziestu trzech umów cesji z dnia 1 grudnia 2016 r. A. nabyła wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej łącznie na 62.486 udziałów w pozwanej spółce:

1. od F. B. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 977 udziałów w pozwanej spółce;
2. od K. M. (1) (wcześniej B.) wierzytelność z tytułu dywidendy, przypadającej na 977 udziałów w pozwanej spółce;

3. od K. B. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 977 udziałów w pozwanej spółce;
4. od A. C. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 669 udziałów w pozwanej spółce;
5. od K. D. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 668 udziałów w pozwanej spółce;
6. od H. F. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na (...) udziałów w pozwanej spółce;
7. od D. G. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 2067 udziałów w pozwanej spółce;
8. od J. G. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 669 udziałów w pozwanej spółce;
9. od R. G. (1) wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 669 udziałów w pozwanej spółce;
10. od M. G. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 2066 udziały w pozwanej spółce;
11. od K. G. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 977 udziałów w pozwanej spółce;
12. od J. J. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 2066 udziałów w pozwanej spółce;
13. od G. K. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na (...) udziałów w pozwanej spółce,
14. od A. K. (1) wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 977 udziałów w pozwanej spółce;
15. od Z. K. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 977 udziałów w pozwanej spółce
16. od S. L. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 2066 udziałów w pozwanej spółce;
17. od I. Ł. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 2067 udziałów w pozwanej spółce;
18. od P. M. (1) wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 978 udziałów w pozwanej spółce;
19. od G. M. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 2067 udziałów w pozwanej spółce;
20. od W. M. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 2067 udziałów w pozwanej spółce;
21. od P. M. (2) wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 2067 udziałów w pozwanej spółce;
22. od K. M. (2) wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 978 udziałów w pozwanej spółce;
23. od M. M. (1) wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 978 udziałów w pozwanej spółce;
24. od M. M. (2) wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 978 udziałów w pozwanej spółce;
25. od T. M. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 1954 udziały w pozwanej spółce;
26. od J. N. (1) wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na (...) udziałów w pozwanej spółce;
27. od E. N. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 2067 udziałów w pozwanej spółce;
28. od J. N. (2) wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 668 udziałów w pozwanej spółce;
29. od J. N. (3) wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 978 udziałów w pozwanej spółce;
30. od J. P. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 977 udziałów w pozwanej spółce;
31. od P. P. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 977 udziałów w pozwanej spółce;

32. od Z. P. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 2066 udziałów w pozwanej spółce;
33. od M. P. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 978 udziałów w pozwanej spółce;
34. od A. P. (2) wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 978 udziałów w pozwanej spółce;
35. od K. R. (2) wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na (...) udziałów w pozwanej spółce;
36. od M. R. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na (...) udziałów w pozwanej spółce;
37. od S. S. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 2066 udziałów w pozwanej spółce;
38. od A. S. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 978 udziałów w pozwanej spółce;
39. od M. S. (1) wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 2067 udziałów w pozwanej spółce;
40. od P. S. (1) wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 978 udziałów w pozwanej spółce;
41. od T. S. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 2068 udziałów w pozwanej spółce;
42. od I. T. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 669 udziałów w pozwanej spółce,
43. od J. W. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na (...) udziały w pozwanej spółce.

Na podstawie umowy cesji z dnia 9 stycznia 2014 r. A. nabyła od Spółdzielni (...) we W. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 668 udziałów.

Na podstawie dziewiętnastu umów sprzedaży oraz umów przeniesienia udziałów A. nabyła wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej łącznie na 30.008 udziałów w pozwanej spółce:

1. od (...) sp. z o.o. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na (...) udziałów w pozwanej spółce;
2. od Gospodarstwa Rolnego (...) sp. z o.o. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na (...) udziałów w pozwanej spółce;
3. od Gospodarstwa Rolnego (...) sp. z o.o. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na (...) udziałów w pozwanej spółce;
4. od Gospodarstwa Rolnego (...) sp. z o.o. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na (...) udziałów w pozwanej spółce;
5. od Gospodarstwa Rolnego (...) sp. z o.o. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na (...) udziałów w pozwanej spółce;
6. od Gospodarstwa Rolnego (...) sp. z o.o. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na (...) udziałów w pozwanej spółce;
7. od Grupy (...) sp. z o.o. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 668 udziałów w pozwanej spółce;
8. od Grupy (...) sp. z o.o. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 668 udziałów w pozwanej spółce;
9. od A. K. (2) wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na (...) udziałów w pozwanej spółce;
10. od P. S. (2) wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na (...) udziałów w pozwanej spółce;
11. od M. S. (2) wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na (...) udziałów w pozwanej spółce;

12. od R. G. (2) wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na (...) udziałów w pozwanej spółce;
13. od S. B. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na (...) udziałów w pozwanej spółce;
14. od M. O. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na (...) udziałów w pozwanej spółce;
15. od E. M. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na (...) udziałów w pozwanej spółce,
16. od P. M. (3) wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na (...) udziałów w pozwanej spółce;
17. od H. B. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na (...) udziałów w pozwanej spółce,
18. od A. B. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na (...) udziałów w pozwanej spółce;
19. od W. O. wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na (...) udziałów w pozwanej spółce.

Na podstawie umowy przeniesienia udziałów z dnia 9 czerwca 2014 r. A. nabyła wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającej na 669 udziałów w pozwanej spółce od spółki Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. z siedzibą w D..

Kapitał zakładowy pozwanej spółki wynosił na dzień podjęcia uchwały 18.103.500,00 zł i dzielił się na 362.070 udziałów. Pozwem z dnia 15 lipca (...) r. Zarząd (...) sp. z o.o. w B. wniósł o uchylenie uchwały Nr (...) Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) sp. z o.o. w B. z dnia (...) r. w sprawie podziału zysku Spółki za rok obrotowy obejmujący okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. Zarząd Spółki ponadto wniósł o zabezpieczenie powództwa poprzez zawieszenie wykonalności przedmiotowej uchwały. Postanowieniem z dnia 25 lipca (...) r. Sąd I instancji udzielił zabezpieczenia roszczenia poprzez zawieszenie wykonalności uchwały nr (...) z dnia (...) r.

Sąd I instancji ustalił także, że wyrokiem z dnia 22 grudnia 2014 r. Sąd Okręgowy w B. (sygn. akt VIII GC (...)) oddalił w całości powództwo. Sąd I instancji podkreślił, że nie zostały spełnione wszystkie przesłanki wynikające z artykułu 249 k.s.h. Od powyższego wyroku odwołał się Zarząd (...) sp. z o.o. Wyrokiem z dnia 14 czerwca 2016 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku (sygn. akt V ACa (...)) oddalił w całości apelację Zarządu Spółki. W dniu 20 czerwca 2016 roku zarząd pozwanej spółki wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 14 czerwca 2016 roku. Skarga ta została zarejestrowana pod sygn. akt IV CSK (...). Postanowieniem z dnia 22 czerwca 2017 roku w sprawie o sygn. akt IV CSK (...) Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

Dnia 6 lipca 2016 r. powódka wezwała pozwaną spółkę do wypłaty dywidendy wraz z odsetkami liczonymi od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty. Pismem z dnia 14 lipca 2016 r. pozwana skierowała do powódki odpowiedź na wezwanie wskazując, że nie została przez nią określona kwota, która powinna zostać wypłacona powódce i tym samym powinna ona zostać określona. Ponadto pozwana stwierdziła, iż wskazany przez powódkę dzień od którego należą się odsetki tj. od 1 stycznia 2014 r. jest nieprawidłowo określony, a to z uwagi na udzielone w postępowaniu sądowym zabezpieczenie w postaci wstrzymania wypłaty dywidendy.

Pismem z dnia 2 sierpnia 2016 r. A. w odpowiedzi na pismo pozwanej z dnia 14 lipca 2016 r. wskazała, że obowiązkiem Zarządu Spółki jest określenie kwoty należnej poszczególnym uprawnionym do otrzymania dywidendy przyznanej wspólnikom pozwanej spółki na mocy uchwały nr (...) z dnia (...) r. Powódka sprecyzowała też żądanie wskazując, że zgodnie z uchwałą kwota należna powódce wynosi 8,501 zł (w zaokrągleniu do trzeciego miejsca po przecinku) na każdy udział. Mając na uwadze niepodzielność złotych polskich na mniej niż jeden grosz, pozwana powinna wypłacić powódce należną jej dywidendę w wysokości nie mniejszej niż 799.025,50 zł. Powódka w piśmie tym wskazała jednocześnie, że pozostała kwota powinna pozostać w pozwanej spółce do czasu podjęcia przez wspólników decyzji co z tak niepodzielną kwotą zrobić, np. czy pozostawić ją w Spółce jako niepodzielny zysk. Powódka w piśmie tym oznaczyła dla pozwanej spółki termin do zapłaty dywidendy na dzień do 10 sierpnia 2016 r.

Dnia 14 grudnia 2016 roku powódka ponownie wezwała pozwaną spółkę do wypłaty dywidendy wraz z odsetkami liczonymi od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty w terminie do dnia 20 grudnia 2016 r. Do dnia wniesienia niniejszego pozwu Spółka nie dokonała zapłaty należnej powódce dywidendy.

Dalej Sąd Okręgowy wskazał, że stan faktyczny w przedmiotowej sprawie Sąd ustalił na podstawie zaoferowanych przez strony dowodów w postaci dokumentów, których wiarygodności ani autentyczności strony nie kwestionowały, zaś Sąd nie znalazł podstaw, aby odmówić im wiarygodności.

Na podstawie art. 302 § 1 k.p.c. Sąd pominął wniosek o przesłuchanie stron, albowiem pomimo prawidłowego wezwania strony nie stawily się na rozprawie, a nadto ich zeznania nie miałyby znaczenia dla przedmiotowej sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, że bezsporne w sprawie było, iż uchwałą z dnia (...) r. do podziału pomiędzy wspólników przeznaczono 3.077.977,42 zł. Niesporne było także, iż powódka miała w pozwanej spółce 94.003 udziały i zgodnie z zawartymi umowami cesji z poprzednimi udziałowcami na mocy art. 509 k.c. nabyła wierzytelności z tytułu dywidendy za rok obrotowy 2012 roku.

Spór dotyczył wyłącznie tego, czy uchwała numer (...) dotycząca podziału zysku w wysokości 3.077.977,42 zł, obejmująca rok obrotowy 2012, z uwagi na jego niepodzielność w stosunku do liczby udziałów może być wykonana oraz od kiedy należy liczyć odsetki.

Sąd zwrócił uwagę, że podstawą prawną dochodzonego roszczenia stanowią art. 191 k.s.h. oraz art. 193 k.s.h. Roszczenie o wypłatę dywidendy powstaje po stronie wspólnika po spełnieniu się wszystkich przesłanek z art. 191 § 1 k.s.h. Oznacza to, że wspólnik nabywa prawo do udziału w zysku rocznym, o ile: wynika on ze sprawozdania finansowego spółki oraz został przeznaczony do podziału w całości lub w stosownej części uchwałą zgromadzenia wspólników.

Zdaniem Sądu I instancji nie ulegało wątpliwości, że w niniejszej sprawie doszło do spełnienia przesłanek niezbędnych do zaktualizowania się roszczenia o wypłatę dywidendy. Zysk roczny w roku obrotowym 2012 został wypracowany przez Spółkę i potwierdzony stosownym sprawozdaniem finansowym spółki oraz bilansem zysków i strat. Podjęta również została przez Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki ważna uchwała nr (...) z dnia 18 czerwca 2013r. o podziale zysku za rok obrotowy 2012 r. Ponadto powódka w latach (...) - 2016 na podstawie cesji nabyła - od osób, które w dniu podjęcia uchwały o wypłacie dywidendy były udziałowcami w Spółce - wierzytelność z tytułu dywidendy przypadającą na 94.003 udziały w Spółce, a zatem na mocy art. 509 k.c. wstąpiła we wszelkie prawa wynikające z nabycia danych wierzytelności.

Zdaniem Sądu Okręgowego, nie można zgodzić się z pozwanym, że skoro zysk przeznaczony do podziału przypadający na jeden udział wynosi 8,5010562046 zł (3 077 977,42 : 362 070), to oznacza, iż jest to kwota niepodzielna, a w konsekwencji, że uchwała nr (...) jest niewykonalna, a tym samym nieważna. Sąd Okręgowy odwołał się w tym zakresie do art. 191 § 3 k.s.h., zgodnie z którym, jeżeli umowa spółki nie stanowi inaczej, zysk przypadający wspólnikom dzieli się w stosunku do udziałów. Wskazał także, że wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 22 grudnia 2014 roku w sprawie VIII GC (...) oddalone zostało powództwo Zarządu pozwanej spółki o uchylenie uchwały numer (...) z dnia (...) roku. Wyrok jest prawomocny, gdyż wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 14 czerwca 2016 roku, sygn. akt V ACa (...) została oddalona apelacja Zarządu pozwanej spółki. Przedmiotem rozpoznania przez oba sądy była podnoszona w niniejszej sprawie okoliczność, a więc to, że zysk jest niepodzielny.

Dalej Sąd Okręgowy odwołał się do treści art. 366 k.p.c., zgodnie z którym wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami. Odwołując się do judykatury wyjaśnił, że moc wiążącą z perspektywy kolejnych postępowań uzyskują jedynie ustalenia dotyczące tego, o czym orzeczono w związku z podstawą sporu (art. 365 w zw. z art. 366 k.p.c.). W sytuacji, gdy zachodzi związanie prawomocnym orzeczeniem sądu i ustaleniami faktycznymi, które legły u jego podstaw, niedopuszczalne jest w innej sprawie o innym przedmiocie dokonywanie ustaleń i ocen prawnych

sprzecznych z prawomocnie osądzoną sprawą. Rozstrzygnięcie zawarte w prawomocnym orzeczeniu stwarza stan prawny taki, jaki z niego wynika. Sądy rozpoznające między tymi samymi stronami inny spór muszą przyjmować, że dana kwestia prawna kształtuje się tak, jak przyjęto w prawomocnym, wcześniejszym wyroku. A zatem w kolejnym postępowaniu, w którym pojawia się ta sama kwestia, nie może być ona już ponownie badana. Związanie orzeczeniem oznacza więc zakaz dokonywania ustaleń sprzecznych z uprzednio osądzoną kwestią, a nawet niedopuszczalność prowadzenia w tym zakresie postępowania dowodowego.

W konsekwencji zdaniem Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie nie było podstaw do ponownego badania ważności uchwały numer (...) z uwagi na to, iż zysk przeznaczony na dywidendę jest niepodzielny co do grosza. Było to już przedmiotem badania w sprawie o uchylenie tej uchwały, zarówno przed Sądem Okręgowym jak i Sądem Apelacyjnym. W treści uzasadnienia wyroku z dnia 14 czerwca 2016 roku (sygn. akt V ACa (...)) Sąd Apelacyjny wskazał, że problemy polegające na rachunkowych kłopotach podziału zysku na udział z dokładnością co do jednego grosza nie mogą stanowić podstawy do uznania, iż uchwała jest nieważna. Tym samym nie może być podstawą do uznania, iż nie można dokonać podziału zysku na poszczególne udziały. Okoliczność, że w sytuacji, gdy na jeden udział przypada kwota 8,50 zł, kwota 382,42 zł nie zostanie podzielona nie oznacza, iż zysk jest niepodzielny. Zdaniem Sądu I instancji co do tej kwoty (niepodzielonej) Zgromadzenie Wspólników winno podjąć stosowną uchwałę. Odmienne rozumowanie spowodowałoby, iż w większości przypadków, gdy cały wypracowany zysk za dany rok obrotowy miałby zostać podzielony na udziały, uchwały takie z reguły byłyby niewykonalne, gdyż pozostawałaby jakaś „reszta” zysku.

Zdaniem Sądu I instancji nie można uznać, że takie zaokrąglenie, jak w niniejszej sprawie powoduje, iż zarząd spółki z ograniczoną odpowiedzialnością ingeruje w kompetencje Zgromadzenia Wspólników i samowolnie obniża lub podwyższa kwoty do wypłaty określonej w uchwale Zgromadzenia Wspólników. Podzielenie w taki sposób zysku jest niczym innym, jak właśnie wykonaniem uchwały Zgromadzenia Wspólników o przeznaczeniu zysku na poszczególne udziały w tej części, w której zysk się dzieli.

W rezultacie Sąd Okręgowy uznał, iż powódce przysługuje prawo do dywidendy w łącznej wysokości 799.025,50 zł. Zysk przeznaczony do podziału na mocy uchwały numer (...) z dnia (...) roku wynosił bowiem 3 077 977,42 zł i przy uwzględnieniu, iż kapitał zakładowy pozwanej spółki na dzień podjęcia uchwał dzielił się na 362 070 udziałów, to na każdy udział przypada 8,501 zł (po zaokrągleniu do 3 miejsc po przecinku, 3 077 977,42 zł : 362 070). Mając na uwadze niepodzielność groszy, na jeden udział przypadało więc 8,50 zł. Po dokonaniu obliczenia, mnożąc liczbę udziałów powódki w pozwanej Spółce tj. 94.003 przez kwotę przypadającą na jeden udział tj. 8,50 zł otrzymano kwotę 799.025,50 zł.

W konsekwencji, na podstawie art. 191 k.sh. i art. 193 § 1 k.s.h. oraz przy uwzględnieniu art. 509 k.c. Sąd Okręgowy zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 799.025,50 zł.

O odsetkach Sąd orzekł na mocy art. 481 § 1 i 2 k.c., przy uwzględnieniu art. 193 § 2-4 k.s.h. oraz postanowień uchwały Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki nr (...)/(...) z dnia (...) r. i § 44 pkt 4 umowy pozwanej spółki.

Zgodnie z treścią powołanego zapisu § 44 pkt 4 umowy spółki dniem dywidendy jest dzień podjęcia uchwały przez Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki uchwały o podziale zysku za ostatni rok obrotowy. Z powyższego uprawnienia Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników nie skorzystało. Wypłata dywidendy - zgodnie z uchwałą numer (...) - rozpocząć się miała w ciągu dwóch miesięcy od dnia dywidendy i zakończyć nie później niż do dnia 31 grudnia (...) r. Mając na uwadze to, że pozwana spółka nie wypłaciła powódce należnej kwoty dywidendy do dnia 31 grudnia (...) r., to pierwszy dzień od którego pozwana jako dłużnik pozostawała w opóźnieniu w spełnieniu świadczenia - przypadał na 1 stycznia 2014 r.

Zdaniem Sądu Okręgowego, okoliczność zabezpieczenia roszczenia na mocy postanowienia Sądu Okręgowego w B. z dnia 25 lipca (...) r. nie zwalnia pozwanej spółki jako dłużnika od obowiązku zapłaty odsetek. Kwestia ta nie ma wpływu na termin spełnienia świadczenia w postaci podziału zysku, który to termin wynika tylko i wyłącznie z uchwał określających dzień wypłaty dywidendy. Zabezpieczenie powództwa nie powoduje, aby dłużnik przestał być w stanie opóźnienia w spełnieniu świadczenia do którego był zobowiązany. Sąd Okręgowy podzielił w tym zakresie stanowisko

wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2016 r., sygn. akt II CSK (...). Zwrócił także uwagę, że w przedmiotowej sprawie występował odmienny stan faktyczny, aniżeli wskazany w wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 grudnia 2014 r., I ACa (...), na który powoływała się pozwana spółka.

Z tych też względów Sąd Okręgowy zasądził odsetki za opóźnienie od kwoty 799 025,50 zł od dnia 1 stycznia 2014 roku, to jest od pierwszego dnia po upływie terminu do wypłaty dywidendy.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. Koszty poniesione przez powoda wyniosły: 50 769 zł i objęły opłatę sądową od pozwu w kwocie 39 952 zł, opłatę od pełnomocnictwa 17 zł, koszty wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika 10 800 zł (§ 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz.U.2015.1800 ze zm.), obowiązującego w dacie wniesienia pozwu.

Apelację od tego wyroku wniosła strona pozwana, zaskarżając go w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie:

a) art. 365 § 1 k.p.c. w zw. z art. 366 k.p.c. poprzez błędne uznanie, iż w niniejszej sprawie Sąd jest związany wyrokami wydanymi w sprawie o uchylenie uchwały nr (...) i w konsekwencji uznanie, iż nie zachodzi potrzeba badania ważności uchwały nr (...), mimo iż pozwany podniósł zarzut nieważności uchwały nr (...)

b) art. 481 § 1 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, iż określony w tym przepisie stan opóźnienia w spełnieniu świadczenia pieniężnego powstaje także w przypadku wydania przez Sąd, na podstawie art. 755 § 1 pkt 1 k.p.c, postanowienia o zabezpieczeniu polegającego na wstrzymaniu wykonania uchwały w sprawie wypłaty tego świadczenia pieniężnego,

c) art. 252 § 4 k.s.h. w zw. z art. 252 § 1 k.s.h. w zw. z art. 191 § 3 k.s.h. poprzez ich błędną wykładnię i uznanie, iż uchwała nr (...) w której kwota zysku przeznaczona do podziału jest niepodzielna w stosunku do ilości udziałów jest podstawą do zasądzenia kwoty dywidendy.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego (k.725-729).

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył co następuje:

Apelacja nie była uzasadniona.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy i przyjmuje je za własne, podziela także dokonaną przez ten Sąd ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz ocenę prawną prawidłowych ustaleń faktycznych.

Przechodząc do poszczególnych zarzutów apelacji w pierwszej kolejności należało się odnieść do zarzutu naruszenia art. 365 § 1 k.p.c. w zw. z art. 366 k.p.c., który wedle skarżącego miał polegać na błędnym uznaniu, że Sąd jest związany wyrokami wydanymi w sprawie o uchylenie uchwały nr (...), a co za tym idzie, że nie ma podstaw do ponownego badania ważności uchwały nr (...).

Zarzut ten był w ocenie Sądu Apelacyjnego chybiony. Sąd I instancji prawidłowo ustalił, że pozwem z dnia 15 lipca (...) r. Zarząd (...) sp. z o.o. w B. wniósł o uchylenie uchwały Nr (...) Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) sp. z o.o. w B. z dnia (...) r. w sprawie podziału zysku Spółki za rok obrotowy obejmujący okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. Wyrokiem z dnia 22 grudnia 2014 r. Sąd Okręgowy w B. (sygn. akt VIII GC (...)) oddalił w całości powództwo a wyrokiem z dnia 14 czerwca 2016 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku (sygn. akt V ACa (...)) oddalił w całości apelację Zarządu Spółki. Z kolei Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie IV CSK (...) odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Trafnie także zwrócił uwagę Sąd Okręgowy, że przedmiotem kognicji

sądu w tych sprawach była przede wszystkim kwestia – podnoszona także w niniejszej sprawie -, że uchwała winna zostać wyeliminowana z obrotu prawnego z uwagi na niepodzielność zysku w stosunku do udziałów w spółce. Skarżący podnosił bowiem że skoro zysk przeznaczony do podziału przypadający na jeden udział wynosi 8,5010562046 zł (3 077 977,42 : 362 070) to oznacza, że jest to kwota niepodzielna, a w konsekwencji, iż uchwała nr (...) jest niewykonalna, a tym samym nieważna.

Prawidłowo wskazał Sąd I instancji, odwołując się do treści art. 366 k.p.c., że wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami. Poza tym orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej (art. 365 §1 k.p.c.). Przepis ten odnosi się do prawomocności materialnej w aspekcie pozytywnym i oznacza obowiązek respektowania zawartej w orzeczeniu sądu skonkretyzowanej, indywidualnej normy prawnej. Ma ono znaczenie prejudycjalne przy rozstrzyganiu spraw przez inne sądy, organy państwowe i inne organy administracji publicznej. Wprawdzie co do zasady przyjmuje się, że moc wiążąca na podstawie art.365§1 k.p.c. odnosi się do sentencji orzeczenia, a nie ustaleń faktycznych i poglądów prawnych wyrażonych w uzasadnieniu, to jednak w niektórych przypadkach – jak właśnie w racie oddalenia powództwa – ze względu na ogólność rozstrzygnięcia, doniosłość prawną przy ustalaniu zakresu mocy wiążącej prawomocnego orzeczenia mogą mieć także motywy rozstrzygnięcia zawarte w uzasadnieniu orzeczenia (por. A. Góra – Błaszczkowska (w:) „Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz.” (red. A. Góra – Błaszczkowska), Warszawa 2016, s.947 i tam powołane orzecznictwo).

W tym kontekście prawidłowo wskazał Sąd Okręgowy, że w sytuacji, gdy zachodzi związanie prawomocnym orzeczeniem sądu i ustaleniami faktycznymi, które legły u jego podstaw, niedopuszczalne jest w innej sprawie o innym przedmiocie dokonywanie ustaleń i ocen prawnych sprzecznych z prawomocnie osądzoną sprawą. Innymi słowy, związanie wyrokiem sądu cywilnego oznacza brak możliwości zignorowania zarówno ustaleń faktycznych stanowiących bezpośrednio podstawę rozstrzygnięcia, jak i jego podstawy prawnej.

W rezultacie trafnie uznał Sąd Okręgowy, że w niniejszej sprawie nie było podstaw do ponownego badania ważności uchwały numer (...), skoro zagadnienie to było przedmiotem badania w odrębnym postępowaniu, już prawomocnie zakończonym. Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie podziela przy tym stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 14 czerwca 2016 roku (sygn. akt V ACa (...)), zgodnie z którym same problemy polegające na rachunkowych kłopotach podziału zysku na udział z dokładnością co do jednego grosza nie mogą stanowić podstawy do uznania, że uchwała jest nieważna, a tym samym nie może być podstawą do uznania, iż nie można dokonać podziału zysku na poszczególne udziały. Sąd Apelacyjny podziela w tym zakresie rozważania Sądu Okręgowego i przyjmuje je za własne.

Za chybione należało przy tym uznać zarzuty skarżącego wskazujące na ponowną dopuszczalność oceny przedmiotowej uchwały z uwagi na fakt, że prawomocne rozpoznanie sprawy o uchylenie uchwały odnosiło się do zbadania przesłanek z art. 249 k.s.h., natomiast odmienne przesłanki dotyczą żądania stwierdzenia nieważności uchwały jako sprzecznej z ustawą. (art. 252 k.s.h.). Skarżący podkreślał, że sądy w sprawie o uchylenie uchwały uznały, że przedmiotowa uchwała jest sprzeczna z umową spółki i narusza dobre obyczaje, zaś nie została uchylona z uwagi na brak przesłanki godzenia w interesy spółki. Otwierało to – zdaniem skarżącego - drogę do badania ważności uchwały w niniejszym postępowaniu.

W ocenie Sądu Apelacyjnego argumentacja ta była o tyle nietrafna, że wspólnik nie może na podstawie art. 252 § 4 k.s.h. żądać stwierdzenia nieważności uchwały zgromadzenia wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, jeżeli - ze względu na upływ terminu określonego w art. 252 § 3 k.s.h. - nie jest dopuszczalne jej zaskarżenie. Uprawnienie przewidziane w art. 252 § 4 k.s.h. nie może bowiem służyć wspólnikowi do ominięcia warunków prawnych usprawiedliwiających żądanie stwierdzenia nieważności uchwał (por.

Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 26 kwietnia 2017 r.

I CSK 639/16, Legalis nr 1657009). Bezspornym zaś było, że przewidziany w przepisie art.252§3 k.s.h. 6 – miesięczny termin do wniesienia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały - liczony od dnia otrzymania wiadomości o uchwale, jednakże nie później niż z upływem trzech lat od dnia powzięcia uchwały - już wygasł.

W konsekwencji zarzut naruszenia art. 365 § 1 k.p.c. w zw. z art. 366 k.p.c. należało uznać za chybiony, a co za tym idzie – za chybiony należało uznać także zarzut naruszenia art. 252 § 4 k.s.h. w zw. z art. 252 § 1 k.s.h. w zw. z art. 191 § 3 k.s.h. który miał polegać na ich błędnej wykładni i uznaniu, że uchwała nr (...) w której kwota zysku przeznaczona do podziału jest niepodzielna w stosunku do ilości udziałów jest podstawą do zasądzenia kwoty dywidendy. Trafnie przy tym zwrócił uwagę powód w odpowiedzi na apelację (k.727), że Sąd I instancji – niezależnie od powołania się na prawomocność materialną wyroku w sprawie o uchylenie uchwały - odniósł się do zagadnienia pozostałej po wypłacie dywidendy kwoty, wyjaśniając w sposób logiczny i przekonujący, że to, iż kwota 382,42 zł nie zostanie podzielona nie oznacza, że zysk jest niepodzielny. Słusznie wskazał Sąd Okręgowy, że co do kwoty niepodzielonej Zgromadzenie Wspólników winno podjąć stosowną uchwałę, zaś odmienne rozumowanie spowodowałoby, iż w większości przypadków, gdy cały wypracowany zysk za dany rok obrotowy miałby zostać podzielony na udziały, uchwały takie z reguły byłyby niewykonalne, gdyż pozostawałaby jakaś „reszta” zysku.

Sąd Apelacyjny nie podzielił także zarzutu naruszenia art. 481 § 1 k.c., który wedle skarżącego miał polegać na jego błędnej wykładni i uznaniu, iż określony w tym przepisie stan opóźnienia w spełnieniu świadczenia pieniężnego powstaje także w przypadku wydania przez Sąd postanowienia o zabezpieczeniu polegającego na wstrzymaniu wykonania uchwały w sprawie wypłaty tego świadczenia pieniężnego.

Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie podziela stanowisko wyrażone w powołanym przez Sąd Okręgowy wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2016 r. (sygn. akt II CSK 352/15, Legalis nr 1472299), że postanowienie o zabezpieczeniu mające charakter zabezpieczenia nowacyjnego nie ma wpływu na powstanie stanu opóźnienia pozwanej Spółki, jako że postanowienia o zabezpieczeniu nowacyjnym nie modyfikują treści stosunków obligacyjnych łączących akcjonariuszy ze spółką, a pozwana nie może się powoływać na to, że postanowienia te stwarzały prawną przeszkodę do skutecznego żądania przez udziałowców wypłaty dywidendy. Odsetki za opóźnienie zwykłe w zapłacie świadczenia pieniężnego należą się bowiem uprawnionemu wierzycielowi niezależnie od tego, czy dłużnik odpowiada za uregulowanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania pieniężnego (art.471 k.c. i art.481 §1 k.c.).

Tym samym Sąd Apelacyjny nie podziela stanowiska wyrażonego w powoływanym przez skarżącego wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2016 r., II CSK 156/15 (Legalis nr 1461031), w którym m.in. stwierdzono, że nie można jednoznacznie odrzucić stanowiska, iż postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia poprzez zakaz wypłaty dywidendy mogło kształtować więź obligacyjną pomiędzy spółką a uprawnionym akcjonariuszem oraz mogło wpływać na termin wymagalności roszczenia o wypłatę dywidendy.

Z tych też względów Sąd Apelacyjny na podstawie wyżej cytowanych przepisów oraz art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono zgodnie z wyrażoną w art.98 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Skoro apelacja została oddalona, Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda zwrot kosztów zastępstwa procesowego.

Wysokość tych kosztów została obliczona na podstawie §2 pkt. 7 w zw. z art.10 ust.1 pkt 2 Rozporządzenia z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U z 2015r. poz.1800).